

NOBLESSE®

Creat cu pasiune și savoir-faire. Un volum Baroque Books & Arts®.

ALEXANDER VON
SCHÖNBURG

ÎN ALTA SOCIETATE
dolce vita nu cunoaște sfârșit

Ediția a III-a, revizuită

traducere din limba germană de
MIHAI MOROIU

NOBLESSE®

Colecție coordonată de Dana MOROIU

Alexander von Schönburg, IN BESTER GESELLSCHAFT
Originally published under the title IN BESTER GESELLSCHAFT
Copyright © 2008 by Rowohlt Verlag GmbH, Reinbek bei Hamburg

© Baroque Books & Arts®, 2012, 2016, 2024

Imaginea copertei: Costum victorian, detaliu © Shutterstock

Concepție grafică © Baroque Books & Arts®

Lector: Nicoleta Valentina Arsenie

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

SCHÖNBURG, ALEXANDER VON

Înalta societate / Alexander von Schönburg

trad. din lb. germană de Mihai Moroiu. - Ed. a 3-a. - București: Baroque Books & Arts, 2024

ISBN 978-630-6522-37-8

I. Moroiu, Mihai (trad.)

3-058.12

Tipărit la ARTPRINT S.A.

Niciun fragment din această lucrare și nicio componentă grafică nu pot fi reproduse
fără acordul scris al deținătorului de copyright, conform Legii Dreptului de Autor.

MONOLOG POLITICOS

Am venit pe lume infirm, vă rog să mă iertați că îmi deschid sufletul în fața voastră, trupește îmi merge bine, slavă Domnului. Infirmitatea mea e mai degrabă de natură socială. Ca nobil, sunt apăsător de tot felul de particularități dobândite pe cale genetică, numai bune să îmi împovăreze viața în societatea noastră, a capitalismului târziu. Aristocrația, trebuie știut, a descoperit legile geneticii cu mult înainte de *human genom project*. Anumite caracteristici fizice și intelectuale, desigur, se transmit și în lumea noastră din generație în generație. Dar cum noi am reușit să ne manipulăm ADN-ul prin politica de contractare a mariajelor, unele trăsături specifice au fost exacerbate. Iată câteva exemple de handicapuri moștenite genetic:

Indolența. Ne-am petrecut existența, de-a lungul generațiilor, ca proprietari de pământuri și de păduri. Asta înseamnă, pentru primul născut, o viață liniștită, la țară, cu ieșiri ocazionale la oraș. O viață contemplativă. Doar frații lui mai mici aveau ocazia să vadă lumea – ca militari, diplomați ori fețe bisericești. Dar și în instituțiile respective prudența, cu alte cuvinte indolența, a fost considerată mult timp o calitate necesară oricărei funcții de conducere.

Prin urmare, o consecință a acestor condiții de viață bine conservată de secole este și incapacitatea majorității nobililor de a-și câștiga existența prin muncă. Odată cu industrializarea, ne-am pomenit catapulțați în lumea modernă, fără să ne fi fost atribuit și un rol anume. În veacul al XIX-lea, influența noastră cunoștea o nouă eră de înflorire, dar din secolul XX nu mai suntem la căutare.

Și asta nu pentru că am fi trândavi, dar niciodată nu poți să faci ceva fără pasiune și entuziasm. Orice activitate desfășurată cu scopul unic de a-ți câștiga pâinea rămâne neatrăgătoare, și vorbesc în numele majorității congenerilor mei. *The purpose of the aristocracy is most emphatically not to work for money*, după cum a stabilit Nancy Mitford în anii cincizeci. Iar dacă există obiecții, gândindu-ne la nenumărații nobili implicați în instituții bancare și în case de licitație, vom recurge la răspunsul lui Evelyn Waugh, care completa teza prietenei sale, Mitford: *You should have said, not that aristocrats can't make money in commerce, but that when they do, they become middle-class*. De fapt, nobilul de succes al epocii noastre a trecut în rândul clasei de mijloc. În schimb, nobilul care se ambiționează să își conserve idealismul rămâne doar un outsider al societății.

Lucrurile nu stau mai bine nici în ceea ce privește capacitățile noastre intelectuale. Educația, cea care depășea pragul unei percepții sumare a circumstanțelor, era considerată *bourgeois* și nimeni nu o încuraja, cel puțin în spațiul cultural sud-est-european catolic, ca în familia mea, spre exemplu.

În eseuul său *Anatomia snobismului*, Arthur Koestler a pus fenomenul tot pe seama atitudinilor moștenite: „Pe vremuri, literații erau scribi prost plătiți, care, la rândul lor, proveneau tot din simpli sclavi, în vreme ce clasele sus-puse își vedeau de îndeletnicirile lor de căpetenii. Disprețul la adresa științei, a înțelepciunii și a inteligenței,

manifestat de înalta societate rămasă înțepenită în vechile ei tabuuri, răzbate ca un nemijlocit reflex din alte timpuri.”

În Anglia, unde marotele aristocrației au fost mai bine conservate decât pe continent, cuvântul *cleverness* a păstrat până astăzi un sens ofensator. *Isn't he clever* rămâne cam cea mai josnică apreciere care poate fi făcută la adresa cuiva, în cercurile alese.

Când mă gândesc, ca scriitor și jurnalist, la câțiva autori care au avut succes, unii mai mult, alții mai puțin, deși erau la fel de apăsăți ca mine de arborele lor genealogic (marchizul de Sade, care nu era marchiz, ci conte, VIP-ul Harry Graf Kessler, molie de hermelină și istoric amator, contele Corti etc.), îmi pierd orice speranță că voi fi vreodată considerat un autor serios. Cel mai amenințător exemplu de conte-scriitor este acela al unei rude îndepărtate, cu înclinații mistice, a cărei lucrare a inspirat versurile: „Și când Domnul a răsuflat ușurat, pe contele Keyserling l-a creat.”

Dar pentru a păstra un just echilibru, să notăm și că există, desigur, o seamă de trăsături ereditare mai puțin apăsătoare în viața cotidiană – spre exemplu, capacitatea de a fi altruist și darul cavalerismului – care însă rămân, în orice caz, virtuți fără prea mare însemnătate, după judecata stratului burghezo-mercantilo-dezideologizat care face jocurile în zilele noastre.

Dar, în mijlocul unei epoci în care oricine ajunge să creadă, stârnit de invidia și de răutatea jurnaliștilor, că toată clasa politică se folosește de puterea dobândită în special pentru satisfacerea propriilor sale nevoi, în rândul intelectualității încep să încolțească din nou idei monarhiste. Nu de mult am stat de vorbă cu doi cunoscuți jurnaliști de la importante gazete de nuanță stâng-liberală, care doreau să afle de la mine, cu toată seriozitatea, care dinastie germană s-ar oferi să devină casă domnitoare, în cazul

unei restaurări a monarhiei (constituționale). Iar eu nu am avut niciun răspuns potrivit.

Singurul autor din Germania care tratează tema atitudinii distante a clasei politice burgheze este, de altfel, tot un nobil, Hans Herbert von Arnim, descendent al bine-cunoscutei Bettina von Arnim, obligat să se confrunte cu cel mai incomod reproș ce îi poate fi adus, mai exact cu acuzația de populism. Ceea ce mie, cel puțin, nu mi se poate imputa, în urma eforturilor mele de a-mi trata cititorii cu răceală.

Cel mai mult rămâne de luptat cu resentimentele burgheziei, care nici acum nu-i poate ierta nobilimii, pe care deși a depozat-o de putere și de baza ei materială, și umilit-o repetat, nu a reușit totuși să o lipsească de vizibilitatea socială și nici de nonșalanța ei caracteristică. Iar clasa de mijloc urbană se străduiește cu disperare să mimeze „viața frumoasă”, ne osândește să scriem manuale de bune maniere, dar nu reușește să învețe nimic din toate astea. De muncitori și de țărani, în măsura în care ei mai există, ne leagă mult mai mult decât de burghezia de la orașe, care dictează asupra momentului (ceea ce se reflectă, de altfel, și în obiceiurile alimentare: ea este clasa de mijloc avută, care se bucură să iasă ca să mănânce „finețuri”, în timp ce muncitorii și nobilii preferă semipreparatele). În speranța că v-am întărit prejudecățile față de nobili cu aceste rânduri, rămân al Dumneavoastră, cu salutări prietenești...

Alexander von Schönburg

Octombrie, 2008

CUPRINS

Monolog politico	5
ȚARA VISURILOR	
EXPEDIȚII ÎN LUMEA FRUMOSULUI	9
Religia înaltei societăți	11
Cum să te faci antipatic	16
Plinul de botox la Salzburg	18
Dor de moarte la Milano	20
Arta conversației	22
High life în larg	23
Bier Royal	31
Societatea închisă	34
Trăiască diferența de clasă!	36
Vatican, citadela bârfei	38
Înalta societate la curse	40
No smoking	44
Eleganța ignoranței	46
Hei, voi cei de jos!	48
Cap sau pajură?	50
Bomba din Marbella	52
CHINURILE CELOR BOGAȚI ȘI PUTERNICI	
REFLECȚII DESPRE LUMEA FRUMOSULUI	57
De ce preferă bogații discreția?	59
Snobismul – mai mișcă?	61
Petrecerea s-a terminat	66

Unde ne sunt butlerii?	67
Caritatea – la ce bun?	71
De ce nu sunt bunurile de lux un lux?	72
Cât de important este un cocktail party?	77
Au nevoie copiii de legitimație frequent flyer?	78
De ce sunt miliardarii altfel?	80
De ce sunt capetele încoronate înclinate spre nebunie? ..	82
Ar trebui reglementat mai strict consumul de Bordeaux?	84
A rămas Anglia o societate a castelor?	86
Cum să faci față excesului de invitații la ceremoniile decernării unor premii?	88
Să fie oare înalta societate mai bine dotată pentru excese?	91
De ce sunt cei bogați economi?	100
De ce se plâng mereu milionarii?	101

SUB GLAZURĂ

ÎNTÂLNIRI ÎN LUMEA FRUMOSULUI	103
Jimmy Goldsmith, miliardar	105
Helmut Berger, actor	110
Saif Gaddafi, fiu de dictator	116
Damien Hirst, artist plastic	118
Arthur Cohn, producător de film	125
Dr. Jean-Louis Sebagh, medic estetician	127
Angelica Blechschmidt, legendă a modei	134
Charles Althorp, fratele Diane	142
Otto von Habsburg, fiu de împărat	144

SOCIETATEA BERLINEZĂ

STRĂDANIA PENTRU FRUMOS	153
Despre cocktailuri și cârnați	155
Castelul Mallevue	157
Pradă ușoară	160
Jocul de societate berlinez	161
Chestiune de onoare	174
Dușmani de clasă	176
Dolce vita nu cunoaște sfârșit	179
Magia cordoanelor	180

Lista surselor	184
----------------------	-----

NOBLESSE®

Autorii volumelor sunt martori și comentatori ai societății moderne, scriitori și jurnaliști cu sânge albastru, dispuși să-și invite cititorii în universul lor înconjurat de misterul istoriei și al prezentului.

O colecție de comori vechi de când lumea, dar bine păstrate între zidurile castelelor sau în taințele lor adânci, printre dantele și taftale.

Conservatorism și liberalism, monarhie și republică, bijuterii ale coroanei și cristale Swarovski.